

ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи проекту постанови
Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету
Міністрів України від 27 січня 2023 р. № 76»

Картка проекту

Розробник проекту постанови: Міністерство економіки України	Мета проекту – визначити можливість бронювання на період мобілізації та на воєнний час священнослужителів, церковнослужителів і осіб, які працюють у релігійних організаціях	Проект постанови надіслано відповідно до § 37 ² Регламенту Кабінету Міністрів України
--	--	--

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами проведення антикорупційної експертизи Національне агентство ідентифікувало у проекті постанови корупціогенний фактор – встановлення дискреційних повноважень посадових осіб Державної служби України з етнополітики та свободи совісті (далі – ДЕСС).

Застосування пропонованих проектом постанови положень зумовить ризик зловживань посадових осіб ДЕСС, непрозорості процедури визначення релігійних організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, а також порушення законодавчо встановленого принципу рівності релігійних організацій.

Опис виявленого корупціогенного фактора

Встановлення або розширення дискреційних повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування або особи, уповноваженої на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування, за відсутності визначення вичерпних випадків, підстав, форм, строків, порядку здійснення таких повноважень, контролю за їх здійсненням та відповідальності за можливі зловживання під час їх здійснення

Проектом постанови пропонується, зокрема, внести зміни до Порядку та критеріїв визначення підприємств, установ, і організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 «Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов’язаних на період мобілізації та на воєнний час» (далі – Порядок).

Змінами, що вносяться до п. 2, який доповнюється новим абз. 10, передбачено, що до критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період підприємств належать релігійні організації згідно з переліком, затвердженим ДЕСС.

Визначення релігійних організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період підприємствами зумовить їх право на бронювання військовозобов'язаних під час дії воєнного стану.

Однак передбачений проектом постанови правовий механізм визначення релігійних організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період підприємствами є нечітким та може зумовити зловживання посадових осіб ДЕСС.

Відповідно до абз. 5 ст. 5 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» (далі – Закон) усі релігії, віросповідання та релігійні організації є рівними перед законом. Встановлення будь-яких переваг або обмежень однієї релігії, віросповідання чи релігійної організації щодо інших не допускається.

Згідно з абз. 2 ст. 7 Закону релігійними організаціями в Україні є релігійні громади, управління і центри, монастирі, релігійні братства, місіонерські товариства (місії), духовні навчальні заклади, а також об'єднання, що складаються з вищезазначених релігійних організацій.

У п. 2 Порядку встановлено, що визначення підприємства критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період здійснюється за критеріями. У Порядку визначено 7 таких критеріїв.

Відповідно до п. 3 Порядку підставою для прийняття рішення про визначення підприємства критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період є відповідність як мінімум двом (у деяких випадках трьом) таким критеріям.

При цьому до релігійних організацій передбачені Порядком критерії, як і інші процедури, застосовуватись не будуть. Це зумовлює невизначеність процедури та встановлює дискреційні повноваження ДЕСС.

Так, зокрема, проектом постанови не передбачено надання рішення про відмову релігійній організації у внесенні до відповідного переліку, а також підстави для прийняття такого рішення. Не визначено також можливості для об'єднання релігійних організацій (як релігійної організації відповідно до абз. 2 ст. 7 Закону) бути належним суб'єктом звернення в інтересах таких релігійних організацій. Не встановлено строків розгляду відповідних звернень релігійних організацій. Окрім цього, не визначено, чи здійснюватиметься періодичне підтвердження релігійними організаціями статусу критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, як це передбачено у п. 8 Порядку для підприємств.

Враховуючи зазначене, запропонований правовий механізм унеможливує прозорість процедури визначення релігійних організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період. Це зумовить порушення визначеного в абз. 5 ст. 5 Закону принципу рівності релігійних організацій та містить корупційні ризики під час такого визначення.

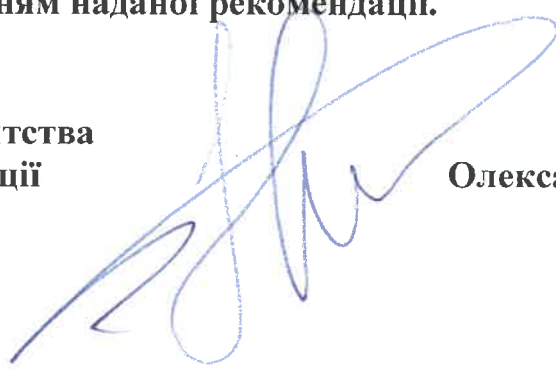
Рекомендація НАЗК:

з урахуванням наданих зауважень передбачити чітку процедуру визначення релігійних організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення підприємствами в особливий період.

Висновок:

проект постанови містить корупціогенний фактор та потребує доопрацювання з урахуванням наданої рекомендації.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ